

## РЕЗИМЕ

### Извештај о ревизији сврсисходности пословања „Сврсисходност управљања водоводном инфраструктуром“

*Управљање водоводном инфраструктуром, односно, успешна и одржива редуција губитака воде, захтева системски приступ на националном нивоу, али и веће ангажовање локалних власти и водоводних предузећа, зато што предузете мере и активности нису довољно допринеле сврсисходном управљању и смањењу губитака воде*

Након значајних улагања у периоду од 1950. до 1980. године, последњих деценија знатно су смањене инвестиције у водоводну инфраструктуру, што се, уз проблеме у пословању предузећа за водоснабдевање, одразило на велике губитке воде у мрежи. Последњи подаци званичне статистике за 2018. годину, показују да је у Србији у дистрибуцији изгубљено 230 милиона м<sup>3</sup> воде за пиће, односно, преко 35% произведене воде за пиће није испоручено потрошачима. Исти извори указују на то да се у јавним водоводима Србије просечно годишње губи више од 1/3 воде, а у 1/5 јавних водовода губи се преко 50%. Процена је да се просечно годишње по том основу губи преко 10 милијарди динара прихода предузећа. Губици у мрежи могу се смањити инвестицијама у ревитализацију и изградњу водоводне мреже, за шта су по државним проценама, потребна улагања од преко 800 милиона евра.



Министарства у области комуналних делатности и вода, предузетим мерама у оквиру својих надлежности, нису у потпуности допринела ефективном управљању водоводном инфраструктуром и смањењу губитака воде у водоводним системима, због недостатка системског поступања. И поред утврђеног стања и спроведених мера у вези са губицима воде, нису предузете мере које би дале системски допринос дугорочном смањењу губитака воде. Уз то, не прати се адекватно ефикасност вршилаца комуналне делатности водоснабдевања, на основу уређених показатеља. Акциони план за спровођење Стратегије управљања водама није донет, па нису створени услови за успостављање регулације пословања предузећа која се баве услугама из области снабдевања водом за пиће и канализацију, нити услови за системско и дугорочно смањење губитака воде.

Улога оснивача водоводних предузећа у управљању водоводном инфраструктуром у циљу смањења губитака воде, била би ефективнија уз обезбеђење потребних услова у циљу њеног развоја и унапређења, као и дугорочног и краткорочног планирања и извештавања усмереног ка учинцима. Оснивачи водоводних предузећа нису уз помоћ индикатора пратили учинке у смањењу губитака воде.

Ефикасније управљање водоводном инфраструктуром у водоводним предузећима, може се постићи стратешким опредељењем за смањење губитака воде, планирањем заснованим на мерљивим и постижним циљевима, као и адекватним извештавањем. Предузете мере и спроведене активности, нису довољне за дугорочно смањење губитака воде.

#### **Препоруке**

Државна ревизорска институција је дала следеће препоруке:

#### **Министарству грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре:**

Да предузме мере или предложи Влади РС доношење прописа или предузимање мера које би системски допринеле дугорочном смањењу губитака воде;

Да предложи Влади РС да уреди показатеље ефикасности вршилаца делатности водоснабдевања у циљу њиховог адекватног праћења.

#### **Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде:**

Да предложи Влади РС доношење Акционог плана за спровођење Стратегије управљања водама и тиме створи услове за:

- Системско и дугорочно смањење губитака воде;

- Увођење регулаторне функције у сектор вода, односно, за успостављање регулације пословања предузећа која се баве услугама из области снабдевања водом за пиће и канализацију.

#### **Оснивачима водоводних предузећа:**

Да обезбеде потребне услове за развој и унапређење водоводне инфраструктуре кроз упис водоводне мреже у катастар;

Да донесу стратешке смернице;

Да приликом планирања и извештавања користе

одговарајући индикатор, како би пратили учинке и ефикасност улагања у смањење губитака воде.

#### **Водоводним предузећима:**

Да донесу стратешке смернице за развој предузећа;

Да планирају на основу мерљивих и постижних циљева и да адекватно извештавају;

Да предузму мере за ефикасно управљање губицима воде у смислу да: управљају подацима, уведу мерења, стратешки и организационо се одреде за смањење губитака воде;

Да интензивирају активности за дугорочно смањење стварних и привидних губитака воде.